

KUTSESTANDARD

Defektoskoopia operaator I	12-06062007-01/2
Defektoskoopia operaator II, III	12-06062007-01/1

DEFEKTOSKOOPIA OPERAATOR I, II, III

TRANSPORDI JA LOGISTIKA KUTSENÕUKOGU

EESSÕNA

Eesti kutsekvalifikatsiooni süsteemis määratletakse kutsekvalifikatsiooni nõudeid viiel tasemel. I tase on madalaim ja V tase kõrgeim (vt lisa A – Kutsekvalifikatsiooni süsteemi terminid). Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsiooni tasemete fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonitasemed, sealhulgas vajaduse korral ka haridusnõuded, määrab kindlaks kutsenõukogu.

Käesolev kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide vahel kokkulepitud nõudeid defektoskoopia operaatore I, II, III kutsekvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu juurde moodustatud raudteetranspordi töörühm koosseisus:

Urmas Lükki	Edelaraudtee AS
Anto Looken	Raudteeinspeksioon
Jolan Ševtsov	Eesti Raudteelaste AÜ
Mati Lõhmus	Eesti Raudtee AS
Aleksander Malõšev	Eesti Raudtee AS
Andres Kumari	Põlevkivi Raudtee AS
Tiiu Poltruk	Edelaraudtee AS
Gennadi Jurkin	Eesti Raudtee AS

Ajavahemikus 07. mai – 21. mai 2007. a viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus.

Kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Käesolev kutsestandard on koostatud uustöötlusena.

Käesoleva kutsestandardi jõustumisel kaotab kehtivuse 28. novembril 2003. a Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu otsusega nr. 8 kinnitatud defektoskoopia operaatore I kutsestandard.

Käesolev defektoskoopia operaatore I, II, III kvalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on kinnitatud 06.06.2007. a. Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu otsusega nr 19.

Kutsestandardis sisalduvad kutsekvalifikatsioon on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

Kutsestandardite kasutusala on järgmine:

- 1) töötajate kutsequalifikatsiooninõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsequalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub raudtee defektoskoopia operaator raudteede ja raudteeveeremi ehituse, remondi ja hoolduse valdkonda, kood 45232.

Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub raudtee defektoskoopia operaator „Mujal liigitamata füüsika, keemia, inseneriteaduse jms alade tehnikud” rühma, kood 3119.

3 KUTSEKVALIFIKATSIOON

Eesti keeles:	Defektoskoopia operaator I, II, III
Inglise keeles:	Defectoscopy operator I, II, III
Vene keeles:	Оператор по дефектоскопии I, II, III

4 KUTSEKIRJELDUS

Defektoskoopia operaator I teostab rööbaste defektoskoopilist kontrolli.

Rööpadefektoskoopia jaguneb kontrolli meetodite poolest järgmiselt:

- rööpa ultraheliga kontrollimine;
- rööpa visuaalne kontrollimine;
- rööpa kontrollimine teiste defektoskoopiavahenditega (näiteks testvärvid, magnetpulbri meetod).

Defektoskoopia operaator I:

- kontrollib defektoskoopiaseadmete kalibreeritust ja korrasolekut ning vajadusel tellib nende hoolduse või remondi;
- kontrollib enne töö alustamist, kas rongidele on liikluskorraldajate poolt antud hoiatus tema töö kohta;
- saadab üheniidiliste kärude paari vajadusel signalistina;
- teostab rööbaste defektoskoopilist kontrolli;
- defektse või teravdefektse rööpa avastamisel teavitab sellest asjaosalisi töötajaid, markeerib rööpa ja koostab akti.

Defektoskoopia operaator II spetsialiseerub:

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

1. Defektoskoopia operaator II rööbaste defektoskoopia alal
2. Defektoskoopia operaator II veeremidetailide defektoskoopia alal

1. Defektoskoopia operaator II rööbaste defektoskoopia alal on kogemustega oskustöötaja, kelle teadmised ja oskused rööbaste defektoskoopia protsessidest võimaldavad korraldada, kontrollida ja hooldada erinevaid defektoskoopiaseadmeid ja -süsteeme ning leida võimalikke vigade põhjusi.

Lisaks defektoskoopia operaator I rööbaste defektoskoopia alal tööülesannetele täidab defektoskoopia operaator II rööbaste defektoskoopia alal järgmisi tööülesandeid:

- rööbaste ja pöörangute keevitustöödega seotud defektoskoopiline järelkontroll;
- rööpamurdude algdokumentide vormistamise tagamine;
- defektoskoopiaseadmete korrasoleku pisteline kontrollimine.

2. Defektoskoopia operaator II veeremidetailide defektoskoopia alal on kogemustega oskustöötaja, kelle teadmised ja oskused veeremi defektoskoopia protsessidest võimaldavad korraldada, kontrollida ja hooldada erinevaid defektoskoopiaseadmeid ja -süsteeme ning leida võimalikke vigade põhjusi.

Veeremidetailide defektoskoopia jaguneb kontrolli meetodite poolest järgmiselt:

- kõikide detailide, mis kuuluvad defektoskopeerimisele, visuaalne kontrollimine;
- detailide magnetdefektoskopeerimine;
- detailide keerisvooludefektoskopeerimine;
- detailide ultrahelidefektoskopeerimine.

Defektoskoopia operaator II veeremidetailide defektoskoopia alal kontrollib:

- 1) defektoskoopiaseadmete kalibreeritust ja korrasolekut ning vajadusel tellib nende hoolduse või remondi;
- 2) lahtivõetud rattapaari detaile;

Defektoskoopia operaator II veeremidetailide defektoskoopia alal teostab:

- 1) pöördvankri külgraamide, vedrupealse tala keerisvoolu- ja magnetdefektoskopeerimist; pöördvankri pöördetapi magnetdefektoskopeerimist;
- 2) kokkupandud rattapaari detailide magnet-, ultraheli- ja keerisvooludefektoskopeerimist;
- 3) telje magnet- ja ultrahelidefektoskopeerimist, rataste keerisvoolu- ja ultrahelidefektoskopeerimist;
- 4) puksidetailide magnetdefektoskopeerimist (rull-laagrite sise- ja välisrõngas, tugirõngas, kinnitusplaat), rull-laagrite rullide keerisvooludefektoskopeerimist;
- 5) automaatsiduriseadme detailide magnetdefektoskopeerimist (automaatsiduri kere, veorang, veorangikiil, pendelriputi, leevendusaparaadi kokkutõmbepolt (keevitustööde puhul);
- 6) pidurihoobülekanne detailide magnetdefektoskopeerimist (pidurikingariputid ja piduritõmmitsad);
- 7) tsisterni katla ultraheli- ja magnetdefektoskopeerimist; katla kinnitusvööde magnetdefektoskopeerimist.

Defektoskoopia operaator III rööbaste defektoskoopia alal on laialdased kutsealased teadmised ja oskused rööbaste defektoskoopia alal, mis võimaldavad valida defektoskoopiaseadmeid ja -süsteeme, diagnoosida vigu, analüüsida ja kõrvaldada

neid ning anda edasi oma kutsealaseid teadmisi. Ta on võimeline juhtima töörühma ja vastutama töö planeerimise, korraldamise ja töötulemuste eest.

Lisaks defektoskoopia operaator II rööbaste defektoskoopia alal tööülesannetele täidab defektoskoopia operaator III rööbaste defektoskoopia alal järgmisi tööülesandeid:

- töövahendite, materjalide ja tagavaraosadega varustamine ning defektoskoopiaseadmete remondiga seotud küsimuste lahendamine;
- rööpamurdude põhjuste väljaselgitamine ja ettepanekute tegemine meetmete rakendamiseks;
- kontrollimise perioodilisuse muudatuste väljatöötamine vastavalt liiklusolude muutumisele ja defektide esinemise sagedusele.

Defektoskoopia operaatori kutse eeldab visuaalset mälu, loogilist mõtlemist, koordineerimis- ja üldistusvõimet, arenenud vastutustunnet ning koostöövalmidust. Vajalik on vaimne ja füüsiline sobivus tööks raudteel välitingimustes. Defektoskoopia operaator läbib perioodiliselt tervisekontrolli.

5 DEFEKTOSKOOPIA OPERAATOR I KUTSEOSKUSNÕUDED

5.1 Üldoskused ja -teadmised

- 5.1.1 Majandus – algtase
- 5.1.2 Trigonomeetria ja laineteooria
- 5.1.3 Õigusaktid – algtase
 - 1) kutsealaga seotud õigusaktid;
 - 2) tööõigus.
- 5.1.4 Töökeskkonna ohutus
 - 1) tööohutus, -tervishoid ja -hügieen;
 - 2) tuleohutus;
 - 3) keskkonnakaitse;
 - 4) esmaabi.
- 5.1.5 Eesti keel – B1 (vt lisa D)

5.2 Põhioskused ja -teadmised

- 5.2.1 Kutsealased mõisted
- 5.2.2 Kutsealal kasutatavad materjalid, nende omadused ja kasutamine
- 5.2.3 Kutsealal kasutatavad tööriistad, seadmed ja vahendid, kontroll- ja mõõteriistad ning kaitsevahendid, nende kasutamine
- 5.2.4 Põhiteadmised raudtee tehnokasutuseeskirjast (TKE) ja selle lisadest, sh raudtee signaalsüsteemide tundmine kutsetöö ohutust tagava signaalide edastamise ja tõlgendamise ulatuses
- 5.2.5 Tööde teostamine vastavalt raudtee tehnokasutuseeskirjale ja tööde teostamise korrale raudteel
- 5.2.6 Tehnilise dokumentatsiooni lugemine ja tõlgendamine
- 5.2.7 Põhiteadmised rööbastee ja pöörmete ehitusest
- 5.2.8 Töökoha (või takistuskoha) piiramine peatus- või kiiruse vähendamise signaalidega jaamas ja jaamavahel
- 5.2.9 Defektoskoobi töö põhimõtted
- 5.2.10 Defektoskoopia ultraheli kontrolli alused
- 5.2.11 Defektoskoopiaseadmete rikked ja rikete tunnused

- 5.2.12 Rööpadefektide avastamise võimalused
- 5.2.13 Rööbaste defektide tekkimise ja arengu põhjused
- 5.2.14 Rööbaste läbivalgustamise põhiskeemid
- 5.2.15 Rööpa keevisliite testimine

5.3 Lisaoskused ja -teadmised

- 5.3.1 Rööpakinnituste visuaalne kontrollimine
- 5.3.2 Rihivigade ja vajumite avastamisoskus
- 5.3.3 Läbisõitvate rongide tehnilise seisukorra kontrollimine

5.4 Isikuomadused ja võimed

- 1) loogiline mõtlemine;
- 2) hea (visuaalne) mälu;
- 3) koordineerimisvõime;
- 4) emotsionaalne tasakaalukus;
- 5) kohanemisvõime (pinge- ja stressitaluvus);
- 6) õpivalmidus;
- 7) hoolikus;
- 8) kohusetunne;
- 9) vastutusvõime;
- 10) koostöövalmidus;
- 11) iseseisvus.

6 DEFEKTOSKOOPIA OPERAATOR II KUTSEOSKUSNÕUDED

Defektoskoopia operaator II rööbaste defektoskoopia alal sisaldab lisaks defektoskoopia operaator I kutsekvalifikatsiooni kutseoskusnõuetele (vt ptk 5) alljärgnevat:

6.1 Üldoskused ja -teadmised

- 6.1.1 Arvuti kasutamine – moodulid AO6, AO7 (vt lisa A)

6.2 Põhioskused ja -teadmised

- 6.2.1 Aruannete koostamine
- 6.2.2 Rööbaste defektoskoopia

Defektoskoopia operaator II veeremidetailide alal sisaldab lisaks defektoskoopia operaator I kutsekvalifikatsiooni kutseoskusnõuetele (vt ptk 5.1, 5.4, punktid 5.2.1-5.2.6, 5.2.9-5.2.11) alljärgnevat:

- 6.2.3 Põhiteadmised pöördvankrite, rattapaaride ja automaatsiduriseadmete ehitusest
- 6.2.4 Tööde teostamine vastavalt “Kaubavagunite pöördvankrite remondi juhendile”, “Raudteeveeremi automaatsiduriseadme remondi ja tehnohooldede juhendile”, “Raudteeveeremi rattapaaride koostamise ja korrashoiu juhendile” ja “Rull-laagritega vagunipukside kasutamise ja remondi juhendile 3-TsVRK”.
- 6.2.5 Pöördvankrite remonditud ja kontrollitud detailide märgistamine (tembeldamine)
- 6.2.6 Rattapaaride, pöördvankrite ja automaatsiduriseadme detailide šabloonidega kontrollimine
- 6.2.7 Rattapaaride, pöördvankrite pesemine ja puhastamine

- 6.2.8 Vagunitel löögirosettide, pöördtappide ja liugurite tehnoseisundi kontrollimine
- 6.2.9 Liuguritel pilude reguleerimine

7 DEFEKTOSKOOPIA OPERAATOR III KUTSEOSKUSNÕUDED

Defektoskoopia operaator III sisaldab lisaks defektoskoopia operaator I, II rööbaste defektoskoopia alal kutsequalifikatsiooni kutseoskuskõuetele (vt ptk 5, 6.1, 6.2) alljärgnevat:

7.1 Üldoskused ja -teadmised

- 7.1.1 Majandus – kesktase
- 7.1.2 Õigusaktid – kesktase
 - 1) kutsealaga seotud õigusaktid;
 - 2) tööõigus.
- 7.1.3 Juhtimine – kesktase
- 7.1.4 Suhtlemine – kesktase
- 7.1.5 Arvuti kasutamine – AO4 (vt lisa A)
- 7.1.6 Eesti keel – B2 (vt lisa D)

7.2 Põhioskused ja -teadmised

- 7.2.1 Defektoskoopia operaatorite I, II rööbaste defektoskoopia alal töö korrektsuse hindamine
- 7.2.2 Tehnilise dokumentatsiooni koostamine
- 7.2.3 Seadmete diagnostika ja seadmete rikete kõrvaldamine

7.3 Isikuomadused ja võimed

- 1) Algatusvõime;
- 2) Planeerimisoskus.

8 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne standardi kehtivusaja lõppu.

Lisa A

KUTSEKVALIFIKATSIOONI SÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangute ja isikuomaduste.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel.

I tase – töötaja täidab tööülesandeid ühesuguses olukorras, on omandanud kutsealased oskused ja teadmised enamasti kutsealasel väljaõppel, võib vajada juhendamist töö käigus, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

II tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmiste omab vilumust ja kogemust, töötab iseseisvalt, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

III tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses ja vahelduvas olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmiste ning vilumuste ja kogemuste omab meisterlikkust, valmisolekut kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks, korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

IV tase – töötaja täidab analüüsimist ja otsustamist eeldavaid tööülesandeid muutuvast olukorras, omab kutsealaseid teadmisi ja oskusi; korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

V tase – töötaja täidab teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste analüüsimist, süstematiseerimist ja edasiarendamist ning õpetamist eeldavaid tööülesandeid muutuvast olukorras, omab laialdasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi, korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

KUTSEOSKUSNÕUDED

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioscused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

KONKREETSETE TEADMISTE JA OSKUSTE TASEMETE KIRJELDUSED

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Keskase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

KUTSEALASED TERMINID

Raudtee - maatükiga püsivalt ühendatud rajatis, mille olulised osad on muldkeha ja sellele toetuv tee pealisehitus, mis koosneb rööbastest, pöörmestest, liipritest ja ballastist.

Lisa C

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifi-katsiooni taotlemisel kohustuslik.) 7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaaroskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaaroskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED
Lisa D

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	
MÕISTMINE	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühikeste, lihtsate ja selgelt väljähäldatud ütluste põhisisust.	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemal: töö, kool, vaba aeg jne. Saan aru aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või teleaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste, publitsistikasaadete ja filmide sisust.	Saan aru pikemast tekstist isegi liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru tele-programmidest ja filmidest.	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, olenemata sellest, kus seda esitatakse. Saan aru ka kiirkõnest, kui mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	KUULAMINE
	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Saan aru väga lühikestest lihtsatest tekstidest. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest (näiteks reklaamid, tööpakkumised, prospektid, menüüd, sõiduplaanid), samuti saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadedest.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikes kirjades.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stiililist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need vahetult ei puuduta minu eriala.	Saan vaevata aru kõigist kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleli- selt keerulistest tekstidest, näiteks käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	LUGEMINE
RÄÄKIMINE	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimusel, et vestluspartner aeglaselt räägib, vajadusel öeldut kordab või ümber sõnastab ning mind vestlemisel aitab. Oskan küsida lihtsaid küsimusi ja neile vastata.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskan kaasa rääkida, ehkki ma ei oska veel ise vestlust juhtida.	Saan enamasti keelega hakkama maal, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuseta vestelda tuttavatel, huvitaval või olulisel teemal: pere, hobi, töö, reisimine ja päevasündmused.	Oskan vestelda piisavalt spontaanselt ja ladusalt, nii et suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavatel teemal, oskan oma seisukohti väljendada ja põhjendada.	Oskan end mõistetavaks teha ladusalt ja spontaan-selt, väljendeid eriti otsi-mata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii ühiskondlikel kui ka tööalastel eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi ning vestluses teemat arendada.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskan idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjundeid. Vajadusel oskan lausungi ümber sõnastada, nii et vestluses osalejad seda vaevalt märkavad.	SUULINE SUHTLUS
	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamaks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, hariduslikku tagapõhja, praegust või eelmist tööd.	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja kavatsusi. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan edasi anda jutu, raamatu ja filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid.	Oskan selgelt ja üksik-asjalikult käsitleda ainekst laias teemaderingis, mis puudutab minu huvialasid. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate arvamuste poolt- ja vastuargumendid.	Oskan keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet.	Oskan esitada selge ja ladusa, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	SUULINE ESTUS
KIRJUTAMINE	Oskan kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaarti puhkuse-tervitustega) ning täita formulare (näiteks hotelli registreerimislehte, kus küsitakse isikuandmeid: nime, aadressi, rahvust/kodakondsust).	Oskan teha märkmeid ja koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttavatel või mulle huvi pakkuvatel teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.	Oskan kirjutada selgeid ja detailseid tekste mulle huvi pakkuvates teemaderingis. Oskan kirjutada esseed, aruannet või referaati, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.	Oskan kirjutada ladusalt ja selgelt vajalikus stiilis. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainekst loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist. Oskan koostada erialaseid ja ilukirjandus-likke sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.	KIRJUTAMINE

Tab. Euroopa Nõukogu keeleoskustasemetesüsteemi enesehindamise skaala